

Autizm nima o'zi?

Autizm — bu bolaning dunyoni boshqacharoq qabul qilishi. U boshqa bolalarga o'xshab emas, o'ziga xos tarzda eshitadi, ko'radi, his qiladi va o'rganadi. Bu: kasallik emas, yuqmaydi, tarbiya xatosi emas. Autizm bilan tug'ilgan bola shunchaki boshqacharoq rivojlanadi.

Nega bunday bo'ladi?

Ko'p ota-onalar o'zini aybdor his qiladi. Shuni bilish muhim: telefon; televizor; ona tarbiyasi; otaning qattiqqo'lligi — autizmga sabab emas. Autizm — asosan tug'ma asab tizimi xususiyati

Autizimli bola qanday bo'ladi?

Har bir bola turlicha, lekin ko'pincha quyidagilar kuzatiladi:

Gapirish va muloqot

- bola gapirmasligi yoki juda kam gapirishi mumkin,
- ismi chaqirilsa ham qaramasligi mumkin,
- xohishini so'z bilan emas, yig'i yoki qo'li bilan ko'rsatadi.

Bu "eshitmaydi" degani emas.

Odamlar bilan munosabat

- onasi va otasini sevsa ham, buni ko'rsatmasligi mumkin,
- ko'zga tikilib qaramasligi mumkin,
- bolalar bilan o'ynashga qiziqmasligi mumkin.

Bu bola mehrsiz degani emas,

u shunchaki mehrni boshqacha ifodalaydi.

O'yin va xulq

- bir xil o'yinchoq bilan qayta-qayta o'ynaydi,
- mashinani yuritmay, g'ildiragini aylantiradi,
- qo'l silkitadi, tebranadi.

Bu harakatlar bolaga tinchlanishga yordam beradi.

Tovush va tegishga munosabat

- qattiq ovozdan qo'rqadi,
- odam tegsa yoqmasligi mumkin,
- yoki aksincha — og'riqqa kam reaksiya qiladi.

rahimovkids

78 113-7-113

Qachon shifokorga borish kerak?

Agar bola:

- 2 yoshida gapirmasa,
  - “kel”, “ber” deganiga javob bermasa,
  - oldin bilgan soʻzlarini unutib qoʻysa,
  - juda yopiq boʻlsa,
- kechiktirmasdan mutaxassisga murojaat qiling.
Erta borish — bola kelajagi uchun juda muhim.

Autizm davolanadimi?

Autizmni “butunlay yoʻqotish” mumkin emas.
Lekin: bolani gapirishga oʻrgatish mumkin,
oʻynashni oʻrgatish mumkin,
mustaqil boʻlishga yordam berish mumkin.
Bu mashgʻulotlar va mehnat orqali amalga oshadi.

Qanday yordam kerak?

- Eng muhimi — doimiy mashgʻulot:
- logoped bilan gapirishni oʻrgatish,
  - psixolog va defektolog bilan oʻyinli mashgʻulotlar,
  - uyda har kuni mashq qilish.
- Haftada 1 marta emas, har kuni oz-ozdan.

Ota-ona uyda nima qilsin?

- ✓ bola bilan koʻp gaplashing
- ✓ bir soʻzni koʻp marta takrorlang
- ✓ kichik yutuqni ham maqtang
- ✓ solishtirmang (“falon bola gapiryapti”)
- ✓ baqirmang, u qasddan qilmayapti

Bolaning eng katta yordamchisi — sabrli ota-ona.

Eng muhimi

- Siz yolgʻiz emassiz
- Siz aybdor emassiz
- Bolangiz “noqis” emas
- Uning kelajagi bor

Autizm — bu hukm emas. Bu boshqacha yoʻl, xolos.

Bizni YouTubeʻda kuzatib boring:

@rahimovkids